

Editorial

Dynamism and Commitment: A Reflection on the Balance between Innovation and Adherence in the Contemporary Universities

Mohammad Bagher Owlia¹

¹ Department of Rheumatology, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

✉ **Corresponding author:**

Department of Rheumatology,
Shahid Sadoughi University of
Medical Sciences, Yazd, Iran

Email: bagherowlia@gmail.com

Tel: +98 3538224001

Postal Code: 8916978477

Received: June 04, 2026

Revised: June 14, 2026

Accepted: June 20, 2026

Citation:

Owlia M.B. Dynamism and Commitment: A Reflection on the Balance between Innovation and Adherence in the Contemporary Universities. J Shahid Sadoughi Uni Med Sci 2026; 34(4): 10076-78.

Introduction: Universities today continue to confront the persistent challenge of balancing adherence to established knowledge while also encouraging innovation and critical inquiry. Scientific progress depends not only on preserving accumulated evidence and experience, but also on questioning existing assumptions and exploring new ideas. In medical education, this balance holds particular significance, since evidence-based practice must coexist alongside independent thinking, creativity, and the capacity to address emerging challenges. Excessive reliance on quantitative performance indicators may inadvertently shift attention from the true mission of universities: the cultivation of thoughtful professionals capable of both respecting and advancing knowledge. Sustainable scientific development requires a dynamic equilibrium between commitment to rigorous standards and openness to innovation. Academic journals, as platforms for scholarly dialogue, play a vital role in fostering this balance and promoting the advancement of science in service of humanity.

سخن سردیر

پویایی و تقید؛ تأملی در تناسب نوآوری و پایداری در دانشگاه معاصر

محمدباقر اولیاء^۱ ^۱ گروه روماتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران

✉ نویسنده مسئول: محمدباقر اولیاء

گروه روماتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران.

پست الکترونیک: bagherowlia@gmail.com

تلفن: ۰۳۵۳۸۲۲۴۰۰۱

صندوق پستی: ۸۹۱۶۹۷۸۴۷۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۵/۳/۱۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۳/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۳/۳۰

ارجاع: محمدباقر اولیاء. پویایی و تقید؛ تأملی در تناسب نوآوری و پایداری در دانشگاه معاصر. مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد ۱۴۰۵؛ ۳۴ (۴): ۷۸-۱۰۷۶.

سخن سردبیر

یکی از پرسش‌های بنیادین پیش روی جوامع علمی معاصر آن است که چگونه می‌توان میان دو ضرورت ظاهراً متعارض، یعنی «پایداری به دانش تثبیت‌شده» و «جرئت عبور از مرزهای دانسته‌ها» تعادل برقرار کرد. اگر علم را صرفاً انباشت اطلاعات بدانیم، تقید به دانسته‌های پیشین فضیلتی مطلق خواهد بود؛ اما اگر علم را فرایندی پویا برای کشف حقیقت تلقی کنیم، آنگاه نوآوری، پرسشگری و حتی تردید روشمند نیز به همان اندازه اهمیت خواهند یافت. تاریخ علم نشان می‌دهد که هیچ تمدنی صرفاً با حفظ میراث گذشتگان به پیشرفت دست نیافته است. همان‌گونه که هیچ تمدنی نیز بدون بهره‌گیری از تجربه‌های پیشینیان نتوانسته مسیر توسعه را طی کند. پیشرفت، حاصل گفت‌وگوی مستمر میان سنت و نوآوری است؛ گفت‌وگویی که در آن نه گذشته مطلقاً نفی می‌شود و نه حال و آینده قربانی جمود و ایستایی می‌گردد. دانشگاه در معنای اصیل خود، محل تلاقی این دو جریان است. دانشگاه نه موزه‌ای برای نگهداری دانش موجود است و نه آزمایشگاهی برای آزمون بی‌ضابطه هر ایده نو. رسالت دانشگاه آن است که ضمن پاسداری از دستاوردهای علمی بشر، زمینه نقد، بازاندیشی و آفرینش دانش جدید را نیز فراهم سازد. با این حال، یکی از نگرانی‌های عصر حاضر آن است که در بسیاری از نظام‌های آموزشی، معیارهای کمی به تدریج بر اهداف کیفی غلبه یافته‌اند. تعداد مقالات، شاخص‌های استنادی، رتبه‌ها، آزمون‌ها و سنج‌های گوناگون ارزیابی، هرچند برای مدیریت و سنجش عملکرد ضروری‌اند، اما گاه این خطر را در پی دارند که هدف جایگزین وسیله شود. در چنین شرایطی، ممکن است آموزش به انتقال اطلاعات، پژوهش به تولید مقاله و دانشگاه به سازمانی برای مدیریت فرآیندها تقلیل یابد؛ در حالی که جوهره دانشگاه چیزی فراتر از اینهاست. در آموزش علوم پزشکی این چالش جلوه‌ای آشکارتر دارد. پزشکی نوین بر پایه شواهد علمی استوار است و این یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای تاریخ علم محسوب می‌شود. راهنماهای بالینی، مرورهای نظام‌مند و مطالعات بزرگ چندمرکزی توانسته‌اند کیفیت تصمیم‌گیری بالینی را به شکل چشمگیری ارتقا دهند. با این وجود، نباید فراموش کرد که خود این شواهد نیز محصول ذهن‌های پرسشگر و پژوهشگرانی بوده‌اند که زمانی جرئت کرده‌اند از چارچوب‌های

رایج فراتر بیندیشند. اگر آموزش پزشکی صرفاً به انتقال راهنماها و دستورالعمل‌ها محدود شود، ممکن است پزشکی تربیت شوند که پاسخ بسیاری از پرسش‌های شناخته‌شده را بدانند، اما در مواجهه با مسائل نوظهور، شرایط پیچیده یا موقعیت‌های خارج از الگوهای مرسوم، توانایی کافی برای تحلیل مستقل نداشته باشند. از سوی دیگر، بی‌اعتنایی به شواهد و اصول علمی نیز می‌تواند نظام سلامت را با مخاطرات جدی مواجه سازد. از این رو، چالش اصلی نه انتخاب میان تقید و پویایی، بلکه یافتن نسبت صحیح میان این دو است. شاید بتوان گفت که یکی از وظایف اصلی دانشگاه در قرن بیست و یکم، تربیت «اندیشمند حرفه‌ای» است؛ فردی که هم به روش علمی متعهد باشد و هم از قدرت تفکر انتقادی، خلاقیت و نوآوری برخوردار باشد. فردی که بتواند میان احترام به دانش موجود و آمادگی برای اصلاح آن جمع کند. نشریات علمی نیز در این میان مسئولیتی مهم بر عهده دارند. یک مجله علمی صرفاً محلی برای انتشار یافته‌ها نیست؛ بلکه می‌تواند بستری برای گفت‌وگوی علمی، تبادل دیدگاه‌ها و شکل‌گیری اندیشه‌های نو باشد. هر اندازه که فضای علمی یک جامعه پذیرای نقد مستدل، ایده‌های نو و گفت‌وگوی محترمانه باشد، ظرفیت آن جامعه برای تولید علم و حل مسائل واقعی نیز افزایش خواهد یافت. امروز، بیش از هر زمان دیگری، جوامع دانشگاهی نیازمند بازاندیشی در نسبت میان پویایی و تقید هستند. پویایی بدون تقید می‌تواند به بی‌ثباتی و آشفتگی بینجامد و تقید بدون پویایی، به جمود و تکرار. پیشرفت پایدار زمانی حاصل می‌شود که این دو در کنار یکدیگر قرار گیرند؛ همانند دو بالی که پرواز علم بدون هر یک از آن‌ها ناممکن است. شاید در پرتو همین نگاه بتوان سخن امام صادق (ع) را نه تنها توصیه‌ای اخلاقی، بلکه هشدار برای معرفت‌شناختی نیز دانست: *الْعَامِلُ عَلَى غَيْرِ بَصِيرَةٍ كَالسَّائِرِ عَلَى غَيْرِ الطَّرِيقِ*، و لَا يَزِيدُهُ سُرْعَةُ السَّيْرِ إِلَّا بُعْدًا (الكافی، جلد ۱، صفحه ۴۳)

سرعت، جایگزین جهت صحیح نمی‌شود. در علم نیز انباشت اطلاعات، افزایش تولیدات پژوهشی یا توسعه فناوری، زمانی ارزشمند خواهد بود که در مسیر درست فهم، حکمت و خدمت به انسان قرار گیرد.